

Finansloven for Landarbejderne, behøver jeg kun at minde ærede Medlemmer om, hvad alle vide, at selv om der ikke — og det er jo meget naturligt — findes specificerede Poster til Bedste for Landarbejderne i den ene eller anden Retning, er det, der fra den danske Statskasses og fra det offentlige Side er gjort specielt for Landarbejderne, jo ingenlunde ringe i Sammenligning med, hvad der gøres i en stor Mængde andre Stater. Aldersdomsforsørgelsen, Sygeforsikringsloven og hele vor gratis, tvungne Skolevæsen er jo mere end Bevis nok paa, at der fra det offentlige Side ingenlunde ofres ringe Summer paa Landarbejderne, og saa kan det jo være ligegyldigt, om det staar paa det ene eller andet Sted i Finansloven eller de kommunale Budgetter osv. Det er altsaa blot Bestyldningen for Ligegyldighed fra Statens Side over for Landarbejderne jeg ganske i Almindelighed vil tillade mig at tilbagevise.

Frier: Af almindelige politiske Betragtninger skal jeg ikke sige synderligt til, hvad der allerede er udtalt under disse Forhandlinger. Det er mig tilstrækkeligt at kunne henvise til, hvad der er sagt af de to ærede Medlemmer, der maa siges at have den naturligste Ret til at tale paa det Partis Vegne, af hvilket ogsaa jeg er Medlem. Over for det ærede Medlem, der nu satte sig — eller rettere gik — skal jeg kun sige, at naar han fremstillede den politiske Udvikling herhjemme saaledes, at man for at bekæmpe den Politik, der havde sin Ordsvorer i det tidligere Medlem for Vejle Amts 2den Valgkreds, maatte gribe netop til de Midler, som fra Regeringens og Højres Side bleve stillede op mod denne Politik, vil jeg kun henvise ham til en Ytring, han selv i sit Foredrag brugte i en anden Sammenhæng, idet han sagde, at selv om noget kan være godt, kommer det dog an paa, hvilke Midler man bruger for at opnaa det. Selv om, det i og for sig var naturligt, at man fra et modsat politisk Standpunkt bekæmpede den Opfattelse, som det daværende Medlem for Vejle Amts 2den Valgkreds repræsenterede, og de Konsekvenser, som denne Opfattelse maatte føre til, kom det selvfølgelig alligevel an paa, hvilke Midler man mente sig berettiget til at bruge i denne Kamp, og jeg tror ikke, at man har Ret til at slaa sig til Ro med den Talemaade, som det ærede Medlem brugte, at i Krigen gaar det ikke til som i Freden. Det forekommer mig at være en daarlig Udvej at ville turere for Feberren, som det hedder, ved at slaa Patienten ihjel, det vil i dette Tilfælde sige, at ville

værne om Grundloven derved, at man tager ud af den det, som er den hørende Kraft i enhver konstitutionel Forfatning: Bevillingsretten og hvad dermed staar i Forbindelse. Naar det ærede Medlem dernæst talte om Muligheden af en „mafteret Visnepolitik“ i det politiske Parti, som i dette Øjeblik udgør den største Gruppe her i Salen, tror jeg, at begge disse Ord maa falde magtesløse til Jorden over for den Optraeden, som dette Parti har ladet det være sig magtpaaliggende at udvise. Der har ikke været Tale om og vil, saavidt jeg har forstaaet, heller ikke blive Tale om nogen Maftering paa noget som helst Punkt. Man har jo netop gjort sig til politisk Princip at udelukke alt, hvad der hedder Mafte, at gaa lige til Sagen og saa behandle den fra Synspunkter, der ligge aabne for alle. Vige saa lidt tror jeg, der er Grund eller Ret til at antyde, at samme Parti skulde nære nogen Tanke om Visnepolitik, al den Stund der fra dette Tings Side er gjort alt, hvad der har kunnet gøres, for at føre enhver foreliggende Sag saaledes igennem, som man mener at kunne forsvare det; og naar vi i Dag have hørt de Medlemmer af Venstre-Reformpartiet, der tillige i Fjor vare Medlemmer af Skolelovsudvalget, anmelde en Genoptagelse af Forhandlingerne om Gennemførelsen af Skolelovsforlaget, tror jeg, at der ogsaa deri ligger et aabent og ligefremt Udtryk for den Beredvillighed til at arbejde for Reformers Gennemførelse, som har fundet sit Udtryk i selve Partiets Navn. Naar den højtærede Kultusminister ikke har ment at kunne forelægge et saadant Lovforslag for Tiden, hvad der jo vilde have været det naturligste, men er gaaet ud fra den Betragtning, at Øjeblikket for en Skolelovs Forelæggelse først er kommet, naar enhver Risiko derved er fjernet, saa tror jeg, at paa det Grundlag vil det være umuligt at føre en kraftig og frugtbar Politikk. Jeg mener, det er berettiget at minde om, at ogsaa for Ministerier og Ministre gælder over for enhver betydningssfuld Sag det gamle Ord fra Schillers Wallenstein: „Und sehet Ihr nicht das Leben ein, nie wird Euch das Leben gewonnen sein.“

Naar jeg skulde gaa over til en enkelt mindre Sag, som jeg gerne vil sige et Par Ord om, skulde det være Benyttelsen af de store Bogsamlinger, som Staten i sine forskellige Biblioteker er i Besiddelse af. Er der Tale om, at den Slags Institutioner skulle kunne forrente sig, maa Forrentningen ikke just søges i Penge eller Penges Værd, men i den alsidige Brug, der gøres af saadanne Samlinger; og de aandelige Frøken, der gennem dem strøs ud i Befolkningen.